

Niels Hviids prædiken juleaften

Taler

Niels Hviid
Sognepræst

Dato

24. december 2023

Sted

Gellerup Kirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Esajas' Bog kapitel 9, vers 1-6a
Paulus' Brev til Efeserne, kapitel 2
Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-21

Salmer

Det kimer nu til julefest
Glade jul, dejlige jul
Solbarn, jordbarn
Hjerte, løft din glædes vinger
Dejlig er jorden

- 1 Gud, lad din fred fødes de mørkeste steder i os og i verden, til heling af alt det knuste, til håb, til lys i mørket, til juleglæde i os og imellem os. Amen.
- 5 Julen handler om fred på jorden. Men – hvordan i alverden kan man sige noget troværdigt og håbefuldt om fred på jorden – i sådan en mørk verden som vores? Mens jeg sad og skrev på årets juleprædiken, udtalte Mette Frederiksen til DR, at ”Jeg tror, at de seneste tre årtier var en fredelig parentes i verdenshistorien” – og hun siger, at vi skal vænne os til en mere urolig verden med krig og konflikt.
- 10 Puha. Jeg synes ellers, at vi har haft vores del af krig og konflikter de sidste par år. Sidste år fejrede vi jul i skyggen af krigen i Ukraine. En krig, som stadig er brandvarm – eller måske snarere hunde hamrende vinterkold! I år fejrer vi jul med billeder på nethinden af krig i Israel og Palæstina, og de alt for mange
- 15 uskyldige ofre på begge sider. Og et Gaza, der på fjernsynsbillederne ser helt udbombet ud, hvor alt for mange børn er døde, hvor en befolkning lige nu trues af hungersnød.
- Vores verden er fyldt med krige og konflikter, uigennemskuelige magtspil, store
- 20 økonomiske interesser, mægtige nationers stedfortrædelseskrige – der alt sammen tromler hen over små mennesker, og ser deres liv som ligegyldige parenteser i historien. Vi kan blive så overmandede af alle de hårde fakta. Så og

25 så mange børn er døde. Så mange læger, eller journalister, eller nonner eller andre, som forsøgte at gøre en uegennyttig indsats for de svageste. Alt imens så trækker politikerne beklagende på skuldrene og siger, at civile ofre det er krigens pris. Og jeg siger bare: Godt at jeg ikke er politiker!

30 Den hårde verden med alt for mange hårde fakta, det er lige præcis dén verden, vi lander i, når vi i aften åbner bibelen og hører juleevangeliet. Juleevangeliet er ikke nogen romantisk fortælling fra et eventyrland. Nej. Juleevangeliet foregår lige her i vores verden. En verden hvor Kejser Augustus vil have alle talt, så de kan betale skat, og statholder Kvirinius og kong Herodes, og den fornemme ypperstepræst ét-eller-andet, indgår magtalliancer og studehandler, og tror vel
35 alle samme, at de kan udbrede freden – med magt, eller med nødvendige ofre eller nødvendige kompromiser. Juleevangeliet remser alle de hårde facts op – OG insisterer på at se vores liv og vores verden som mere end en ophobning af kolde fakta. Juleevangeliet insisterer på at kaste tryllestøv og forvandlingskraft ud over lige præcis den her verden og det her liv. Det siger: Kære ven. Der er så
40 meget du ikke ved. Dybder du ikke har set. Kraft og mening, der er så nærværende. Lysende kilder, du er født ud af. Og Gud ser på sin sårede verden og siger: Hvad mon alt det her rod kan transformeres til? Måske en bolig for nærhed, ømhed, omsorg, kærlighed? Måske endda en bolig for fred?

45 Denne adventstid har vi haft en særlig følgesvend her i Gellerup Kirke. En engel med stjernehatte og genbrugsvinger. Vingerne er lavet af tomme holdere fra fyrfadslys. En masse af de lys, vi har tændt her i kirken igennem året. Ved mange lejligheder har vi tændt lys og bedt en bøn. Store bønner og små bønner. Bønner for ting, vi var bekymrede over, mennesker vi bekymrede os for. Mennesker som
50 vi har mistet. Måske har vi tændt lys af taknemmelighed over noget, som fyldte vores hjerte med tak. Og de sidste mange uger har vi hver uge tændt lys og bedt om fred i verden. Lysene brændte – og brændte ud, og holderne, de tomme skaller skulle smides væk – og vores kirketjener Mette og mange frivillige ved det ugentlige kaffehjørne og international café har klippet i skallerne og glattet. Og
55 det, som var tomme bønsskaller, er blevet transformeret til englevinger. Og en dag kom Mette tilbage fra international café og sagde, at nu blev der altså ikke flere fjer på den engel! Hvis vingerne ikke ligefrem havde kostet blod, sved og tårer, så i hvert fald blod! For nu havde alle kvinderne i international café fået sår på alle fingrene - og plaster på! Og nu måtte det være nok!

60

Tomme metal-skaller, som bare var skrald, blev transformeret til englevinger.

Transformation eller forvandling har været vores kodeord denne advent. Her står forvandlings-englen og hænderne frem og spørger måske: Hvad kan dét her transformeres til? Og vi har gået med forvandlingsenglen på en lysende sti. Frem mod i aften. Frem imod at vi skulle høre englenes budskab om fred: ”Ære være Gud i det højeste og på jorden. Fred til mennesker med hans velbehag”.

Hvad kan det her transformeres til? Jeg forestiller mig, at sådan rakte Gud hænderne ud den første jul. Han så på sin plagede jord og tænkte, hvad kan det her transformeres til? Og så lagde han sin kærlighed, i et sårbart spædbarns skikkelse, med hud så tynd og porøs, med hænder så svage, i en fattig krybbe. Han lagde det lige dér, hvor det var aller mørkest.

”Det folk, der vandrer i mørket, skal se et stort lys, lyset skinner for dem, der bor i mørkets land. Du gør glæden stor... For et barn er født os, en søn er givet os, og herredømmet skal ligge på hans skuldre. Man skal kalde ham Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste. Stort er herredømmet, freden uden ophør...”

På de små bitte, forsvarsløse skuldre ligger herredømmet. Derfor er freden uden ophør. Fordi hans magt ikke er en voldens magt, som lægger verden i ruiner, og som kynisk er ligeglad med små menneskers små liv. Kærligheden er hans magt. En skrøbelig, svag, sårbar modmagt til al verdens magt. Alligevel den stærkeste kraft i verden. Fordi kærlighedens kraft kan forvandle og forandre og transformere verden. Og os.

Han ligger der i krybben og rækker sine små hænder op mod os: Hvad kan det her transformeres til? Måske et sted for omsorg og ømhed. Måske endda et fredens hus?

I flagermuslygten brænder en flamme. Det er fredslyset fra Betlehem. Hvert år bliver en lille flamme tændt ved den evige flamme, som brænder i fødselsgrotten i Betlehem. Og som et tegn på den fred, som englene forkyndte på Betlehems mark, rejser flammen verden rundt, fra by til by. Det er jo egentlig lidt vildt at tænke på, at denne lille, sårbare flamme, er gået fra hånd til hånd lige fra Betlehem. Den kan så nemt pustes ud. Og hvorfor i det hele taget sætte så stort et postyr i gang for at bære en flamme fra Betlehem og helt her til? En flamme er jo en flamme. Ingen kan skelne denne flamme fra en hvilken som helst anden flamme, som er blevet tændt med en hvilken som helst tændstik eller lighter,

105 eller en flammekaster eller bombe. En flamme er en flamme. Alligevel er denne flamme lidt noget særligt. Fordi den har rejst så langt. I en ubrudt kæde af mennesker, der alle sammen ærer lige præcis denne lille, sårbar flamme, og det særligt budskab, den bærer med. Et lys fra den første julenat. Et budskab om fred.

110 Og ligesom den lille sårbare flamme er gået fra hånd til hånd, er ordet om freden gået fra mund til mund i generation efter generation. Hver generation har kendt sine krige og sit mørke. I aften når ordene os: ”Ære være Gud i det højeste og på jorden. Fred til mennesker med hans velbehag”. Og Gud rækker sine hænder ud mod sine sårede mennesker og sin sårede jord, og tænker, hvad kan dette her ikke blive til? Et ømhedens sted? Et kærlighedens sted? Et fredens sted.

115 Freden ligger i svøb. Kærlighed ligger i svøb. Som håb. Som mulighed. Nu i aften, og i morgen. Vi kan ikke sige at nu er freden endelig kommet, og at nu har kærligheden vundet. Vi ved ikke, om det bliver det værre i morgen. Men vi kan sige glædelig jul til hinanden og vide, at uanset hvor mørkt det er i nat – i verdens brændpunkter eller i dit hjerte – og uanset hvor mørkt det måtte blive i morgen, så er kærligheden i verden. Freden er i verden. En lille spinkel flamme på det mørkeste sted. Og det lys kan aldrig slukkes. Kærligheden og freden fra Gud er en kraft, som kan transformere og forvandle den hver verden, det her liv – et rod af velsignelser, sorger, frygt og glæde. I aften rækker han der ligger i krybben hænderne op mod dig og mod os og vores verden: Og han siger: Jeg er
125 din fred! Gad vist hvad alt dette her kan transformeres til?

Glædelig jul.

130

Kirkebøn

Himmelske Far! Tak at du elsker os. Tak at du kommer til os, på vores mørkeste sted, og lægger din fred og din kærlighed i vores hjerter. Lad din fred
135 transformere os. Lad os være nogen, som rækker hænderne frem mod hinanden? Vær med os og alle vores relationer – særligt de mest skrøbelige. **Herre, hør vor bøn.**

Jesus Kristus. Fredsfyrste. Lad din julefred sænke sig her i Gellerup og ud over

hele jorden. Vær med alle familier, der fejrer jul i aften – og med alle andre familier. Særligt ber vi dig for dem, der er alene i julen, og vi ber for dem, som har mistet, og som sidder med tunge savn. Vi ber for de, der må fejrer jul på sygehuset eller i fængslet. **Herre, hør vor bøn.**

145

Vi ber for mennesker, som lever midt i krig og ufred. De, som må flygte. De som savner deres hjem og deres kære. I aften beder vi særligt for mennesker i Ukraine, og mennesker i Israel/ Palæstina, som fejrer jul med frygt. Gud, vi ber for mennesker rundt om i verden, som fejrer jul under meget vanskelige vilkår.

150

Gud, vi længes efter, at se og mærke din fred. **Herre, hør vor bøn.**

Hør os, når vi hver især beder og tænder lys...

Vi ber dig Gud: Foren os og hele verden i denne nat.

155

Hør os, når vi sammen ber:

Vor Far, du som er i himlene!

Helliget blive dit navn,

160

komme dit rige,

ske din vilje som i himlen således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød,

og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere, og led os ikke ind i fristelse,

165

men fri os fra det onde.

For dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

170

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

175

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/niels-hviids-praediken-juleaften>